

Otázka: Věci státoobčanské

Předmět: Veřejná správa

Přidal(a): Eviena

Věci státoobčanské

- spadají do vnitřní správy, kterou vykonávají pověřené obecní úřady s přenesenou a rozšířenou působností
- přenesená působnost vnitřní správy spadá do kompetencí samosprávy obcí a krajů, je vykonávána v oblastech:
  - shromažďování občanů, bezpečnost a ochrana, veřejný pořádek, jméno a příjmení, rodné číslo, trvalý pobyt, evidence obyvatel, státní občanství, občanské průkazy, cestovní doklady, evidence řidičů,...

MATRIKA

- úsek vnitřní správy
- zákonná státní evidence obyvatel - vede ji MATRIKÁŘ
- správní orgán
- **zákon č. 301/2000 Sb. O matrikách, jménu a příjmení**
- provádí se zápis **MATRIČNÍ UDÁLOSTI** do **MATRIČNÍ KNIHY**
- **KNIHY:** (jsou neveřejné)
  - **Narození** - všechny děti, i mrtvé, nalezlé (zápis po dobu 100 let)
  - **Sňatků** - údaje o snoubencích, jejich rodičích, svědci, dohoda o příjmení, rozhodnutí o rozvodu, neplatnosti (zápis po dobu 75 let)
  - **Registrovaného partnerství**
  - **Úmrtí** (zápis po dobu 75 let)
  - + sbírka listin, z podkladů, na základě, kterých bude zápis proveden
- zapisují se události v daném matričním obvodě

- po uplynutí 100 let - archivace
- (historie - pochází to z církevních zápisů)

Matriční událost

- skutečnost, která je důležitá k zjištění a ověření osobního stavu
- např. - osvojení dítěte, změna jména, smrt, svatba

Matriční doklad - údaje, které jsou zapsané v příslušných knihách

- Veřejné listiny - rodný list, oddací list, úmrtní list, list registr. partnerství
- presumpce správnosti zápisu do matr. knihy - předpoklad správnosti zapsaných údajů

MATRIKÁŘ

- vede matriční knihy
- provádí zápis
- musí složit zkoušku odborné způsobilosti - správní řád a zákon o matrikách
- musí mít vysokoškolské vzdělání
- znalosti z oboru práva, techniky, umět matriční písmo
- musí být mlčenlivý
- má post úřední osoby

MATRIČNÍ ÚŘAD

- speciální úřad, působí o obecních úřadů s rozšířenou působností
- Kontrolu provádí krajský úřad - Krajské matriky, ty spadají pod Ministerstvo vnitra

ZVLÁŠTNÍ MATRIKA BRNO

- vede záznamy o matričních událostech, které se staly občanům ČR v zahraničí

EVIDENCE OBYVATEL

- zák. o evidenci obyvatel
- Registr obyvatel – obsahuje referenční údaje o fyzických osobách
  - Správce – Ministerstvo vnitra
  - referenční údaj – aktuální a správný údaj
  - získává se od obcí, krajů, cizinecké policie

OBYVATELSTVO

- organizované společenství osob na daném území
- státní občané
- osoby s dvojím občanstvím
- cizinci (kterým byl udělen azyl)
- občané EU
- bezdomovci – osoba bez státního občanství

JMÉNO A PŘÍJMENÍ

- upraveno v NOZ
- identifikační znak
- můžeme požádat o změnu jména či příjmení, rozhoduje matriční úřad, úhrada matričního poplatku

RODNÉ ČÍSLO

- 10místné
- identifikační znak

- tvoří ho rok narození měsíc narození (u žen +50) a den narození + 4místná koncovka rozlišující obyvatelé narozené ve stejný den

STÁTNÍ OBČANSTVÍ

- také znak státu
- soubor práv a povinností mezi občanem a státem
- VZNIK
  - narozením – alespoň jeden z rodičů je občanem ČR
  - otcovstvím
  - osvojením
  - nalezením dítěte na území ČR
  - prohlášením – v případě dvojího občanství
  - udělením
    - trvalý pobyt alespoň 5 let
    - prokázání znalostí z českých reálií
    - nesmí být spáchán úmyslný trestný čin
  - uděluje ho Krajský úřad – správní odbor
- ZÁNIK
  - nabytím občanství cizího státu
  - vzdání se občanství

TRVALÝ POBYT

- zákon o evidenci obyvatel
- adresa pobytu občana, kterou si zvolí (zpravidla v místě kde má rodinu či zaměstnání)
- může být jen jedno místo trvalého pobytu
- objekt označen číslem popisným, evidenčním, orientačním
- změny hlásíme na ohlašovně na obec. úřadě – ta hlásí do 3 Ministerstvu vnitra
- neexistuje žádný přechodný pobyt

OBČANSKÉ PRŮKAZY

- identifikační doklad
- musí mít každý občan starší 15 let, který má trvalý pobyt v ČR
- přenesená agenda Ministerstva vnitra
- vydává obecní úřad s rozšířenou působností
- do 30 dnů od podání žádosti
- Typy OP
  - se strojově čitelnými údaji – mladší 15 let platný 5 let, od 18 let platný 10 let a osoby starší 75 let platný 35 let
  - bez strojově čitelných údajů pouze na 6, 3 nebo 1 měsíc
- povinnost nahlásit změnu -> presumpce správnosti
- povinnost ochraňovat před ztrátou a zničením

CESTOVNÍ DOKLADY

- veřejná listina (předpoklad správnosti)
- přenesená půs. MV
- Účel:
  - možnost cestovat do zahraničí
  - prokázání totožnosti v cizině

CESTOVNÍ PAS

- platnost 10 let (do 15 let jen 5)
- platnost končí
  - ztrátou či odcizením
  - 3 měsíce od změny příjmení
  - úmrtím
  - uplynutím doby

DIPLOMATICKÝ PAS

- omezenému kruhu osob
- subjekty zákonodárné – poslanci, senátoři členové vlády

- soudci ústavního soudu
- prezident
- diplomaté – osoba oficiálně pověřena jednat jménem svého státu s představiteli cizího státu (velvyslanci, konzulové)

SLUŽEBNÍ PAS

- Ministerstvo zahraničních věcí
- omezený okruh osob
- nejvyšší státní zástupce, náměstek ministra, místopředseda nejvyššího soudu

CESTOVNÍ PRŮKAZ

- možnost získat v odůvodněných případech
- cestovního dokladu
- určitá časová platnost
- vydán k určité cestě (většinou návrat zpět do ČR)

POBYT CIZINCŮ NA ÚZEMÍ ČR

- občané EU + občané Evropského hospodářského prostoru (Norsko, Island, Lichtenštejnsko, Švýcarsko)
- Cizinci ze třetích zemí
  - s vízovou povinností
  - bez vízové povinnosti

VÍZUM

- povolení, opravňuje cizince ke vstupu a pobytu na cizí území
- Krátkodobé vízum (schengenské)
  - na 90 dní

- letištní průjezdná víza
- za účelem turistiky, obchodu, zdraví
- Dlouhodobá vízum
  - nad 90 dnů
  - specifický účel - zaměstnání, sloučení rodiny, cesta k převzetí trvalého pobytu

SCHENGENSKÁ SMLOUVA A SCHENGENSKÝ PROSTOR

- od roku 2007 jsme součástí
- dohoda, která umožňuje volné cestování na OP bez víza bez celních kontrol

ZÁLEŽITOSTI UPRCHLÍKŮ

- kompetence Ministerstva vnitra
- uprchlík - cizinec, který je pronásledován z etnických, náboženských, národnostních důvodů
- povinen požádat na hranicích o azyl
- mezinárodní smlouva Ženevská úmluva
- správní řízení o udělení azylu (po dobu řešení je umístěn v azylové zařízení)
- Výsledkem - poskytnutí zvláštní mezinárodní ochrany - AZYL